

Toetsbeleid van Auryn

Beste ouders van Auryn,

In dit document lichten we jullie in over de keuzes die het leerkrachtencollege rondom het toetsen gemaakt heeft en over het proces ernaar toe. Aangezien dit voor ons een langdurig proces was, is ook de toelichting uitgebreid.

In de aanloop naar de start van Auryn (2023) zijn wij steeds ervan uitgegaan dat het mogelijk is om bekostiging te ontvangen en geen externe toetsen te gebruiken. Daarbij hebben we ons gebaseerd op teksten uit de brochure '[Ruimte in regels](#)' van de onderwijsinspectie.

Begin januari (2024) bleek echter dat de inspectie het met onze interpretatie van hun teksten niet eens is. Volgens de wet zijn wij als school verplicht om "een leerling- en onderwijsvolgsysteem [te] gebruiken, waaruit de vorderingen in de kennis en vaardigheden blijken op het niveau van de leerling, de groep en de school. Aan een leerling- en onderwijsvolgsysteem zijn, behoudens voor de eerste twee schooljaren, in elk geval door het College voor toetsen en examens erkende toetsen verbonden." (WPO, § 6 artikel 45b)

Dit betekent dat wij genormeerde, erkende toetsen moeten afnemen gedurende de onderbouwperiode (niet bij de kleuters). Over de frequentie van deze toetsen blijft de inspectie onduidelijk. Nederland heeft een toetscultuur die in andere landen ongekend is. Daardoor wordt elke afwijking van 'het gebruikelijke' door de inspectie onder een vergrootglas gelegd. De inspectie heeft ons dan ook laten weten dat we elke afwijking in het toetsbeleid nauwkeurig en gefundeerd moeten beargumenteren tegenover hen.

Zo kwamen wij pijnlijk te staan tussen ideaal en werkelijkheid. We hebben ons op meerdere momenten intensief en met het voltallige leerkrachtencollege over dit vraagstuk gebogen, met inachtneming van de volgende vraagstukken:

1. Wat doet toetsen principieel met kinderen en wat doet het met de relatie tussen leerling en leerkracht?
2. Welke van de erkende toetsen kiezen we en wat toetsen we ermee?
3. Hoe frequent en op welke manier maken we van deze toetsen gebruik?
4. Hoe gaan we om met de uitkomsten van deze toetsen?

Hieronder onze overwegingen betreffende bovenstaande vragen:

1. Invloed van toetsen:
 - a) We hebben altijd uitgedragen dat we niet principieel tegen toetsen zijn, maar tegen gestandaardiseerde toetsen, die leerlingen met elkaar vergelijken. Als leerkracht 'toets' je de kinderen de hele dag door, d.m.v. je waarnemingen en ook schriftelijk d.m.v. dictees, overhoringen, mondelinge bijdragen, periodeschriften, werkbladen etc. Daarbij gaat het steeds erom, de ontwikkeling van het individuele kind te volgen. Hierbij toets je het kind in vergelijking met zichzelf. Het is bovendien en vooral ook een manier voor de leerkracht om op het eigen didactisch handelen te reflecteren. Deze vorm van toetsen is voor ons kloppend en dienend aan de ontwikkeling van het kind.
 - b) We willen lesgeven vanuit het vertrouwen in de ontwikkeling van kinderen. Wanneer toetsresultaten door derden gebruikt worden om leerkrachten 'af te rekenen' kan de toets tussen leerkracht en kind komen te staan. De toetsen worden alleen intern gebruikt om verantwoording af te leggen tegenover onszelf.

2. Welke toets en wat te toetsen:
 - a) We hebben toetsen met elkaar vergeleken. De in ons ogen meest kindvriendelijke toets is de BOOM toets, vanwege
 - de kleine omvang van de toets
 - de vrijheid om het toetsmoment zelf te kiezen
 - de simpele vormgeving van de toetsen
 - b) Om aan de wet te voldoen zullen we moeten toetsen op:
 - rekenen/wiskunde – de toets bestaat uit gemiddeld 3 A4'tjes, de vormgeving is simpel en ziet er uit als de bij de kinderen bekende werkbladen
 - spelling – d.m.v. een dictee, dit is in omvang groter dan een gemiddeld dictee
 - technisch lezen – hierbij lezen de kinderen individueel gedurende 1 minuut een tekst. Dit zal in ieder geval altijd bij de eigen leerkracht zijn en niet gepaard gaan met een stopwatch die geluid maakt; eventueel kan een kind in eigen tempo doorlezen nadat de minuut voorbij is.

3. Betreffend het wanneer en hoe:
 - a) We gaan voor continuïteit en kiezen daarom ervoor om de toetsen een keer per jaar af te nemen. Daarbij kiezen we een zo laat mogelijk moment: kinderen maken pas in de eerste weken van klas 2 de toetsen van klas 1. Hetzelfde principe geldt voor de volgende leerjaren. Zodoende wordt er in klas 1 nog niet getoetst, en daarna telkens aan het begin van het schooljaar (tussen zomer- en herfstvakantie).
 - b) Het moment van toetsen wordt niet naar kinderen en ouders gecommuniceerd. Er wordt ook geen 'toetsopstelling' gehanteerd (tafels uit elkaar). Aangezien we geen grote waarde hechten aan de toets, vinden we het ook niet nodig om er extra veel aandacht aan te geven. Het mag geen stressmoment worden, noch voor leerlingen, leerkrachten of ouders. Ook op de dag zelf wordt de toets (t/m klas 4) niet als toets aangekondigd, maar gewoon als het werkblad of dictee van die dag.

4. De uitkomsten
 - a) worden t/m klas 4 niet met kinderen besproken. Bij oudere kinderen kan een gezamenlijke terugblik zinvol blijken, maar dat willen we niet vastleggen. Het is aan de individuele leerkracht met blik op het individuele kind of de resultaten besproken worden.
 - b) worden slechts in het algemene beeld van de ontwikkeling van het kind verwerkt bij oudergesprekken en/of getuigschriften. Wanneer ouders er waarde aan hechten de resultaten in te zien dat kan dit op navraag tijdens een oudergesprek.
 - c) van de leestoets kunnen bij kinderen met vermoedelijke dyslexie t.b.v. een vergoed dyslexieonderzoek gebruikt worden.
 - d) worden niet met derden gedeeld, ook niet met de inspectie (met uitzondering van de eindtoets in klas 6 die t.z.t. wel met de inspectie gedeeld moet worden). Bij een inspectiebezoek kunnen de toetsen wel bij wijze van steekproef, of wij toetsen, gecontroleerd worden.

Samengevat:

We zullen de leerlingen vanaf klas2, 1 keer per schooljaar op de onderdelen rekenen/wiskunde, spelling en leesvaardigheid met de genormeerde toetsen van BOOM toetsen. Dit doen we zonder extra aandacht eraan te geven voorafgaand, tijdens en na de toetsen.

Met hartelijke groet,
de leerkrachten van Auryn